

केंद्र पुरस्कृत कृषी उन्नती योजनेंतर्गत कृषी
यांत्रिकीकरण उप अभियान सन २०१७-१८ मध्ये राज्यात
राबविण्यासाठी प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देणेबाबत

महाराष्ट्र शासन

कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: कृयांउ-१०१७/ प्र.क्र.६४/१७/४अ

मादाम कामा मार्ग, हुमात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय (विस्तार), मुंबई- ४०० ०३२

तारीख: २१ जून, २०१७

वाचा

- १) शासन निर्णय क्रमांक: ०३१७/प्र.क्र.१८/राकृवियो कक्ष, दिनांक १३ एप्रिल, २०१७
- २) केंद्र शासनाचे पत्र क्र. ३-१/२०१५ M&T (I&P), दि. १ मे, २०१७
- ३) केंद्र शासनाने उपअभियानासंदर्भात <http://farmech.dac.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिलेल्या मार्गदर्शक सूचना

प्रस्तावना

सन २०१५-१६ पासून कृषि यांत्रिकीकरण हे उप अभियान कृषी उन्नती योजनेंतर्गत राबविण्याचे केंद्र शासनाने निश्चित केले आहे. सदर उपअभियानांतर्गत एकूण आठ घटक असून, घटक क्रमांक १ व २ हे नवीन तंत्रज्ञानाने विकसित केलेल्या संयंत्राची प्रात्यक्षिके, प्रशिक्षण व चाचणी बाबत आहेत. सन २०१४-१५ पर्यंत, हे दोन्ही घटक १००% केंद्र पुरस्कृत व उर्वरीत ६ घटकांसाठी केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीच्या हिश्याचे प्रमाण ७५:२५% असे होते. केंद्र शासनाने सन २०१५-१६ पासून घटक क्र. १ व २ यासाठी केंद्र हिश्याचे १००% अनुदानाचे प्रमाण कायम ठेवले असून, उर्वरीत ६ घटकांसाठी केंद्र व राज्य शासनाच्या निधीच्या हिश्याचे प्रमाण ६०:४० असे केले आहे. केंद्र शासनाने सदर उपअभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना <http://farmtech.gov.in> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून दिलेल्या आहेत. सदर उपअभियान राज्यात राबविण्यासाठी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार संदर्भाधीन अ.क्र. १ येथील दि. ०३ जून, २०१४ च्या शासन निर्णयान्वये विविध समित्यांची स्थापना करण्यात आली आहे.

केंद्र शासनाने, सदर उपअभियान राज्यात सन २०१७-१८ या आर्थिक वर्षामध्ये राबविण्यासाठी संदर्भाधीन अ.क्र.२ येथील दि. १ मे, २०१७ च्या पत्रान्वये महाराष्ट्र राज्यासाठी ₹ ५६८८.०० लक्ष एवढ्या रकमेच्या कार्यक्रमास मान्यता दिलेली आहे व केंद्र हिश्याचा ₹ १७०६.४० लक्ष एवढा निधी वितरीत केला आहे. केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या ₹ ५६८८.०० लक्ष रकमेच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्याची व वितरीत केलेल्या निधीपैकी सर्वसाधारण प्रवर्गासाठीचा निधी ₹ १२११.५४ लक्ष व त्याप्रमाणात राज्य हिश्याचा आवश्यक निधी ₹ ८०७.६९ लक्ष असा एकूण ₹ २०१९.२३ लक्ष एवढा निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय

- १) कृषी उन्नती योजनेअंतर्गत - कृषी यांत्रिकीकरण उपअभियान राज्यात सन २०१७-१८ मध्ये राबविण्यासाठी केंद्र हिस्सा ₹ ३४१२.८० लक्ष (अक्षरी रूपये चौतीस कोटी बारा लाख ऐंशी हजार फक्त), व त्याप्रमाणात आवश्यक राज्य हिस्सा ₹ २२७५.२० लक्ष (अक्षरी रूपये बाबीस कोटी पंचाहत्तर लक्ष वीस हजार फक्त), अशा एकूण ₹ ५६८८.०० लक्ष (अक्षरी रूपये छपन्न कोटी अठ्ठ्याऐंशी लक्ष फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास शासनाची प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- २) सदर कार्यक्रमाची सन २०१७-१८ या वर्षात सर्वसाधारण प्रवर्गासाठी अंमलबजावणी करण्यासाठी केंद्र हिस्सापोटी ₹ १२११.५४ लक्ष (अक्षरी रूपये बारा कोटी अकरा लक्ष चौपन्न हजार फक्त) व त्याप्रमाणात आवश्यक राज्य हिस्सा ₹ ८०७.६९ लक्ष (अक्षरी रूपये आठ कोटी सात लक्ष एकोणसत्तर हजार फक्त), अशा एकूण ₹ २०१९.२३ लक्ष (अक्षरी रूपये वीस कोटी एकोणीस लक्ष तेवीस हजार फक्त) निधीच्या कार्यक्रमास शासनाची वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे.
- ३) सदर योजनेंतर्गत मंजूर केलेला निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व सदर खर्च सन २०१७-१८ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक-डी-३

२४०१-पीक संवर्धन,

(००) ११३-कृषी अभियांत्रिकी

(००)(०८) कृषी उन्नती योजना कृषी अभियांत्रिकीकरण उप अभियान (कें.पु.यो.)

(केंद्र हिस्सा ६०%) (२४०१ २५१३) - ३३ अर्थसहाय्य

मागणी क्रमांक-डी-३

२४०१-पीक संवर्धन,

(००) ११३-कृषी अभियांत्रिकी

(००)(१६) कृषी उन्नती योजना कृषी अभियांत्रिकीकरण उप अभियान

(राज्य हिस्सा ४०%) (२४०१ ८७३६) - ३३ अर्थसहाय्य

- ४) सदर कार्यक्रम राबविताना संदर्भाधीन अ.क्र. १ येथील दिनांक १३ एप्रिल, २०१७ च्या उन्नत शेती समृद्ध शेतकरी अभियानाच्या शासन निर्णयान्वये निर्गमित केलेल्या मार्गदर्शक सूचना व संदर्भाधीन अ.क्र. ३ येथील मार्गदर्शक सूचनांचे काटेकोरपणे पालन करण्यात यावे.
- ५) सदर निधी खर्च करताना तो विहित कार्यपद्धती अनुसरून सर्व वित्तीय कायदे/टेंडर नियमावली व नियमांचे /पक्रियेचे /वित्तीय अधिकारांच्या मर्यादेत/ P.W.D. मॅन्युअलचे अधिन राहून/ C.V.C. तत्वानुसार/ CAG च्या निर्देशानुसार / प्रचलित शासन निर्णय / नियम / परिपत्रक / तरतुदीनुसार, बजेट व कोषागार नियमावलीनुसार खर्च करण्याची कार्यवाही अंमलबजावणी यंत्रणानी करावी.

कोणत्याही परिस्थितीत कुठलाही शासन नियम / अधिकाराचा भंग होणार नाही, याबाबत दक्षता घेण्याची जबाबदारी संबंधित क्षेत्रिय कार्यालयाची राहिल.

- ६) कृषी यांत्रिकीकरण उपअभियानाच्या उद्दिष्ट पूर्तीसाठी संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचना विचारात घेवून उद्दिष्टनिहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना सर्व क्षेत्रीय अधिका-यांस निर्गमित कराव्यात. या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित करतेवेळी पुढील प्रमुख बाबी अंतर्भूत करण्याची दक्षता घेण्यात यावी
- I. लाभार्थी निवडताना लहान व सिमांतक शेतकरी, अनुसूचित जाती/जमाती शेतकरी व महिला लाभार्थी यांना प्राधान्य देण्यात यावे.
 - II. सन २०१५-१६ व २०१६-१७ मध्ये वैयक्तिक लाभ दिलेल्या लाभधारकांची यादी तालुका कार्यालये /पंचायत समिती/जिल्हाधिकारी कार्यालयात लावण्यात यावी. तसेच ती यादी विभागाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात यावी.
 - III. या उपअभियानाचे मुल्यमापन त्रयस्थ यंत्रणेकडून करून घ्यावे.
- ७) केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांप्रमाणे या योजनेचा आर्थिक व भौतिक प्रगतीचा मासिक अहवाल प्रत्येक महिन्याला ५ तारखेपर्यंत केंद्र शासनाला तसेच राज्य शासनाला सादर होईल, व सदर अहवाल केंद्र शासनास सादर करताना त्यामध्ये महिला शेतकरी, अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती शेतकरी यांच्यासाठी निर्धारित केलेले भौतिक/आर्थिक लक्षांक व साध्य याबाबतची माहिती वेगळ्याने सादर होईल, याबाबत दक्षता घेण्यात यावी.
- ८) सन २०१६-१७ मध्ये राज्यात सदर अभियानाची अंमलबजावणी व सनियंत्रण करण्याच्या दृष्टिने निधी आहरण व वितरण करणेसाठी विविध स्तरावरील अधिकाऱ्यांना पुढीलप्रमाणे नियंत्रण तसेच आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे:-

अ.क्र.	स्तर	नियंत्रण अधिकारी	आहरण व संवितरण अधिकारी
१	आयुक्तालय स्तर	संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे	सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२	विभाग स्तर	संबंधित विभागीय कृषी सह संचालक	संबंधित विभागीय कृषी सह संचालक कार्यालयातील लेखाधिकारी
३	जिल्हा स्तर	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी	संबंधित जिल्हा अधिक्षक कृषी अधिकारी कार्यालयातील लेखाधिकारी
४	उप विभागीय स्तर	संबंधित उप विभागीय कृषि अधिकारी	संबंधित उप विभागीय कृषि अधिकारी
५	तालुका स्तर	संबंधित तालुका कृषी अधिकारी	संबंधित तालुका कृषी अधिकारी

९. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक अर्थसं-२०१७/प्र.क्र.७५/अर्थ-३, दि. १८ एप्रिल, २०१७ मधील अटींची पूर्तता करून सदर परिपत्रकान्वये विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून व प्रधान सचिव (कृषी) यांच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१७०६२११७१५३५७५०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु.सं.धपाटे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२. कुलगुरु, कृषी विद्यापीठे (सर्व)
३. संचालक (निविष्टा व गुण नियंत्रण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
४. सर्व सन्माननीय विधीमंडळ सदस्य द्वारा विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई
५. सर्व संचालक / सहसंचालक, कृषी आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे-१
६. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ दिनकरराव देसाई मार्ग, गोरेगाव (पूर्व) मुंबई- ६५
७. विभागीय कृषि सहसंचालक (सर्व)
८. जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी (सर्व)
९. सर्व कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२, मुंबईनागपूर/ (लेखा परिक्षा/ (लेखा व अनुज्ञेयता)
११. महालेखाकार (स्थानिय) निकाय लेखापरिक्षा व लेखा प्रतिष्ठा भवन, १०१ महर्षी कर्वे मार्ग, मुंबई-४०००२०
१२. माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई-३२.
१३. नियोजन विभाग (का-१४३१) / मंत्रालय, मुंबई-३२
१४. वित्त विभाग (व्यय-१ व अर्थसंकल्प - १३) / मंत्रालय, मुंबई-३२
१५. मा. राज्यमंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
१६. मा. मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव
१७. निवड नस्ती (कार्यासन -४अ)